

Radha

Radha Burnier, 15 november 1923 – 31 oktober 2013

Internationaal president
van de Theosophical Society,
van 1980 – 2013

Op donderdag 31 oktober 2013 is om 21.00 uur plaatselijke tijd de zevende internationale president van de Theosophical Society (TS), Radha Burnier, in haar huis in Adyar overgegaan naar een hoger leven. Op vrijdag 1 november waren 200 mensen aanwezig in Headquarters Hall in Adyar, waarna haar stofelijk lichaam op 14.30 uur plaatselijke tijd is gecremeerd in het crematorium op Besant Nagar. Van de twee potten met haar as is er één begraven in de Garden of Remembrance in Adyar, naast de gedenkplaat van haar vader, Nilakantha Sri Ram. De inhoud van de andere urn is verspreid in de zee.

Op zaterdagmiddag 2 november 2013 vond in de Besant Hall van het Internationaal Theosofisch Centrum (ITC) in Naarden een herdenkingsbijeenkomst plaats met ongeveer veertig leden die gehoor konden geven aan de uitnodiging die één dag eerder per e-mail was uitgegaan. De zaal was ingericht

met foto's van de president, waarvan één prominent op een groot beeldscherm geprojecteerd, er lag een condoleanceregister en er brandden veel kaarsen. Guido Haas, de manager van de boekhandel Adyar, had op een tafel alle publicaties van de president neergelegd (met uitzondering van alle *Theosophists* waarin zij haar artikelen *On the Watch-Tower* publiceerde). Eén grote witte kaars werd ontstoken door de corresponderend secretaris van de Esoterische School (EST), Femmie

Liezenga, samen met Arend Heijbroek, voorzitter van het ITC, en Els Rijnker, voorzitter van de Theosofische Vereniging in Nederland (TVN). Gezamenlijk werd staande de aanroep tot eenheid van Annie Besant, *O verborgen leven, trillend in elk atoom...* uitgesproken. Met de woorden *Moge onze liefde en dankbaarheid Radha Burnier begeleiden op haar verdere zielereis* werd de president in stilte herdacht.

De voorzitter van de TVN noemde de condoleances die schriftelijk waren binnen gekomen: Hans van Aurich, vicevoorzitter van de TVN, bracht de inspirerende voordracht van Radha in herinnering die zij hield in Woudschoten in juli 1990, over 'Waarden voor een nieuwe tijd': *De aarde is één. Geen mens kan zich afscheiden van wat is. Nieuwe tijd komt niet vanzelf; nieuwe tijd komt als er een nieuwe geestesinstelling is gekomen: eeuwig, universeel, niet sektarisch en niet persoonsgericht. De mens moet de nieuwe tijd creëren, niet door af te wachten, maar door zelf te handelen.*

Er was een bericht van Ali Ritsema,

Radha Burnier in een ontmoeting met de Dalai Lama, 14 juli 1981

voormalig voorzitter van de TVN, die in het buitenland verbleef, evenals van enkele andere leden.

Van diverse spirituele broeder/zusterorganisaties die op 29 maart 2014 hun medewerking zullen verlenen aan het komende Symposium *De Uitdaging van de ziel, waarheid weten en wijsheid*, kwamen soms hartverwarmende reacties, zoals van de Rozekruisers Orde AMORC, Le Droit Humain, de Soefi Beweging Nederland en het Lectorium Rosicrucianum. Het bericht dat de voorzitter van de Europese Federatie van de TS, Trân-Thi-Kim-Diêu, naar Adyar stuurde werd voorgelezen: *Een lang leven van dienst is onderbroken, maar de geest van dienstbaarheid, die nooit eindigt, heeft rijpere zielen geïnspireerd, en zal dat blijven doen,*

om zich aan te sluiten en hetzelfde pad te betreden. Deze inspiratie zal serieuze individuen zonder twijfel tot wijsheid leiden en alleen die wijsheid kan lijden verlichten door begrip te brengen... Alle broeders en zusters zonder onderscheid – die dienstbaar zijn aan de doeleinden van de TS of die zijn afgestemd op haar idealen – wens ik toe dat het verdriet om Radhaji's lichamelijk heengaan ons niet laat vergeten dat haar ziel nu bevrijd is van aardse begrenzingsen.

Jan Kind schreef vanuit Brazilië over de vele reizen die Terezinha Kind met Radha maakte en de kundige steun van Radha bij het legaal op poten zetten van de Inter American Theosophical Federation, waar Terezinha drie termijnen diende als president. Hij

vertelde over zijn serieuze contacten met Radha tijdens zijn werk in Adyar, maar ook over het aanstekelijke plezier dat Radha, vele jaren geleden, bleek te hebben toen de Baarnse arts, yoga docent en Vedanta leraar Rama Polderman, geheel onverwachts, bleek te kunnen goochelen: tranen van het lachen rolden over haar wangen.

Radha als 'Radha' tegenspeelster van de god Krishna in de film 'The River' (1951) van Jean Renoir.

Daarna deelden sprekers hun herinneringen aan Radha: Arend Heijbroek, voorzitter van het ITC, Femmie

Liezenga van de EST, Elisabeth Raven als vertegenwoordiger van de internationale president in de Council van het ITC, Sabine van Osta namens het hoofdbestuur van de Belgische afdeling (de voorzitter Jan Jelle Keppler verblijft momenteel in Adyar), Rob van Vloten, Govert van der Wal en Ingmar de Boer die de essentie van spiritualiteit en altruïsme citeerde uit één van haar artikelen uit *The Theosophist*. Ingmar projecteerde diverse portretten van Radha uit diverse levensfasen, waarop haar markante gezichtsuitdrukking mooi naar voren kwam.

De bijeenkomst werd besloten met de tekst van H.P. Blavatsky:
Er is een weg, steil en doornig,
met een moment van stilte.

Aan het einde van de bijeenkomst was één van de kaarsen opgebrand en doofde uit zichzelf: de kaars gaat uit, voor Radha is een nieuwe morgen aangebroken...

Els Rijneker, voorzitter TVN

